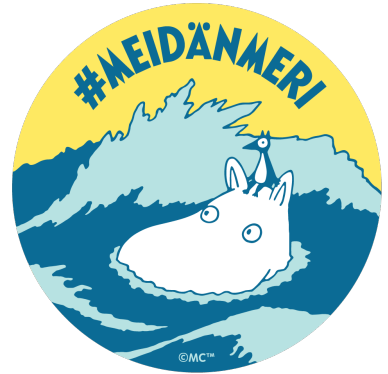

Mistä #MEIDÄNMERI-kampanjassa on kyse?

Vuonna 2020 tulee kuluneeksi 75 vuotta ensimmäisen Muumi-tarinan, luonnonkatastrofin keskelle sijoittuvan "Muumit ja suuri tuhotulva", julkaisusta. Moomin Characters juhlistaa merkivuotta Muumi-tarinoiden yhteisöllisessä hengessä suuntaamalla huomion Itämeren suojeluun ja sen hyvinvointiin. Kampanjan tarkoituksena on lisätä tietoutta Itämeren tilasta ja kerätä varoja John Nurmisen Säätiön työhön meren ja sen kulttuuriperinnön suojelemiseksi ja säilyttämiseksi tuleville sukupolville. Rahaa John Nurmisen Säätiön toimintaan kerätään yrityslahjoitusten ja kuluttajien suorien lahjoitusten sekä kampanjatuotteiden avulla. Keräyksen tavoitesummaksi on asetettu miljoona euroa. Kampanja on käynnissä koko juhluvuoden 2020.

Ketkä ovat kampanjan takana?

Moomin Characters Ltd Oy omistaa ja hallinnoi Muumi-tuotemerkkiä, sen tekijänoikeuksia ja rekisteröintejä. Tove Jansson ja hänen veljensä Lars Jansson perustivat yrityksen vuonna 1958, ja yritys on edelleen perheenjäsenten hallinnassa. Rights & Brands on Moomin Charactersin kansainvälinen lisenssiagenttuuri, joka vie pohjoismaisia oikeuksia ja tuotemerkkejä kansainväliselle areenalle.

John Nurmisen Säätiö on yksityinen suomalainen säätiö, joka perustettiin vuonna 1992 ja jonka missiona on pelastaa Itämeri ja sen perintö tuleville sukupolville. Säätiön työn ja sen kansainvälisten yhteistyöprojektien ansiosta Itämeren rehevöittävän fosforin määrä on vähentynyt tuhansilla tonneilla, minkä seurauksena sinilevän määrä Itämeressä on vähentynyt merkittävästi.

Millä tavoin voin osallistua kampanjaan?

Kampanjaan voi osallistua monin eri tavoin. Voit tehdä suoran lahjoituksen [verkkosivujen](#) kautta tai ostaa kampanjamerkillä merkityn muumituotteen. Voit osallistua kampanjaan myös hankkimalla tietoa Itämerestä ja sen ongelmista, sekä niistä ratkaisuista, joiden avulla on mahdollista parantaa Itämeren tilaa. Voit ottaa osaa julkiseen keskusteluun Itämeren ongelmista sekä pyrkiä vaikuttamaan lähipiiriisi ja poliitikkoihin sekä heidän toimintaansa. Olemme lisäksi keränneet 10 helppoa vinkkiä, joita on helppo toteuttaa arkielämässä. Jos haluat kuulla lisää, kannustamme sinua seuraamaan kampanjan viestintää.

Yritykseni tai organisaationi haluaisi ottaa osaa kampanjaan - mitä minun kannattaa tehdä?

Mikäli haluatte lahjoittaa kampanjaan rahaa, se onnistuu [kampanjasivustolla](#). Voitte olla myös yhteydessä agentteihimme, mikäli haluatte harkita laajempaa yhteistyötä. Agenttimme voivat auttaa teitä myös, mikäli yrityksenne haluaa luoda muumituotteita osaksi #MEIDÄNMERI-kampanjaa.

Yritykset Suomessa: Ilkka Lind: ilkka@rightsandbrands.com, Maarit Pyötsiä: maarit@rightsandbrands.com

Yritykset Ruotsissa ja muualla maailmassa: Patrick Ullman:

patrick.ullman@rightsandbrands.com, Kristin Tjulander: kristin.tjulander@rightsandbrands.com

Miten lahjoitetut varat käytetään?

Lahjoitetut varat käytetään John Nurmisen Säätiön työhön Itämeren ja sen perinnön pelastamiseksi. Säätiön Puhdas Itämeri -hankkeissa pienennetään Itämeren ravinnekuormaa. Hankkeissa autetaan Itämeren monin eri tavoin, esimerkiksi vähennetään maatalouden ravinnepestöjä peltojen kipsikäsittelyllä, poistetaan meressä jo olevaa kuormitusta kalastamalla kestävästi särkeä ja lahnaa, tehostetaan jätevesien käsittelyä kaupunkien puhdistamoilla, pienennetään biokaasuntuotannon ravinnepestöjä sekä testataan Itämeren sisäistä kuormitusta vähentäviä menetelmiä.

John Nurmisen Säätiö käynnistää #MEIDÄNMERI-kampanjassa kerättyjen varojen turvin uusia hankkeita sekä laajentaa nykyistä toimintaansa. Säätiö rahoittaa lahjoituksilla muun muassa helmikuussa 2020 käynnistettyä Lannoitelaivaus-hanketta, merkittävää uutta avautusta Itämeren suojelussa. Lannoitteiden merikuljetukset on tunnustettu huomattavaksi ravinnepestöriskiksi. Ravinnepestöt liittyvät satamissa tapahtuvaan lannoitteiden lastaukseen ja purkuun sekä lannoitteita kuljettaneiden alusten ruumien pesuun avomerellä. Yksittäisessä lannoitteita käsittelevässä satamassa pelkästään hulevesien mukana mereen joutuvat vuotuiset ravinnepestöt voivat olla useita tonneja fosforia ja jopa satoja tonneja typpeä, mikä vastaa suuren kaupungin jätevedenpuhdistamon vuosipestöjä. Lannoitelaivaus-hankkeessa edistetään pestöjä vähentävien toimintatapojen käyttöönottoa koko Itämeren alueella yhdessä alan toimijoiden, kuten satamien, satamaoperaattoreiden, lannoitteiden valmistajien ja kaupunkien kanssa. Hanke koskee Suomea ja Suomenlahtea sekä koko Itämeren aluetta ja erityisesti niitä lannoitteiden kauttakulkusatamia, joissa venäläiset toimijat ovat merkittävässä roolissa. Tavoitteena on suuren mittaluokan ympäristövaikutus.

Yksi suuri maatalouden ravinnekuormitusta kasvattava ongelma on eläintuotannon synnyttämän lantafosforin alueellinen kertyminen, erityisesti Länsi-Suomeen ja Pohjanmaalle. Tämä on toinen esimerkki visaisesta ongelmasta, jota #MEIDÄNMERI-kampanjasta saatavilla varoilla voidaan ratkoa. Säätiö käynnistääkin keväällä 2020 pilottihankkeen tämän ongelman ratkaisemiseksi.

Puhdas Itämeri -hankkeiden ohella säätiö rahoittaa kampanjavarjoilla valtakunnallista Muistojen meri -kulttuurihanketta. Hankkeen tavoitteena on aktivoida suomalaiset miettimään suhdettaan Itämereen keräämällä tärkeimpiä ja sykähdyttävimpiä merimuistoja. Muistojen kirjo ja suomalaisten Itämeri-suhde kuratoidaan monimediaiseksi näyttelykokonaisuudeksi.

Säätiön Puhdas Itämeri -hankkeet valitaan niiden mitattavien positiivisten ympäristövaikutusten perusteella. Säätiö varmistaa, että saadut lahjoitukset hyödynnetään tehokkaasti ja vaikuttavasti niin, että saadaan mahdollisimman suuri parannus Itämeren tilaan.

Säätiö on 15 vuodessa käynnistänyt lähes 40 Puhdas Itämeri -hanketta, joista yli 25 on saatu valmiiksi. Yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa Itämeren ravinnekuormaa on saatu vähennettyä merkittävästi. Pelkästään Pietarin jätevesien käsittelyn parantamisella sekä Laukaanjoella sijaitsevan lannoitetehtaan pestöjen puhdistamisella on onnistuttu

pienentämään Itämerta rehevöittävän fosforin määrää Suomenlahdella jopa 75%. Ympäristövaikutusten näkökulmasta nämä ovat kaksi merkittävintä Itämerellä toteutettua vesiensuojelutoimenpidettä.

Säätiö on myös aktiivinen merikulttuurin edistäjä, ja haluaa tarjota äänen niille, joille Itämeri on ammatti, elämäntapa tai intohimo. Vuoteen 2019 mennessä säätiö on julkaissut jo yli 40 meriaiheista tietokirjaa, monet niistä palkittuja ja useille kielille käännettyjä. Säätiö järjestää myös tapahtumia ja näyttelyitä, ja on luonut merikulttuuriin liittyvän Loki-verkkopalvelun, jossa voi jakaa mereen liittyviä tarinoita. Näiden kanavien kautta säätiö tavoittaa tuhansia ihmisiä. Aktivoidakseen ja sitouttaakseen suurta yleisöä Itämeren suojelun ja kulttuurin äärelle säätiö on myös lanseerannut Itämeripäivän, ja kutsuu kaikki liittymään mukaan osoitteessa www.itameripaiva.fi. Säätiön toimintaan voi tutustua osoitteessa www.johnnurmisenasaatio.fi.

Kuinka suuri osuus säätiön toiminnan kuluista kuluu toimintaan ja hallintoon?

Lahjoitetuista varoista ohjattiin vuonna 2018 John Nurmisen Säätiön varsinaiseen toimintaan ja hankkeisiin noin 72%, ja varainhankintaan sekä hallintoon noin 28%. Lisätietoja sekä säätiön tilinpäätös löytyvät säätiön vuosikertomuksesta osoitteesta <https://johnnurmisenasaatio.fi/vuosikertomukset>. (Säätiön vuoden 2019 vuosikertomus julkaistaan huhtikuussa 2020).

Miksi kampanjassa keskitytään sinilevään? Onko sinilevä Itämeren suurin ongelma?

Kampanjan fokus on sinilevässä, koska se on näkyvin rehevöitymisen oire. Itämeri-tutkijoiden ja -asiantuntijoiden mukaan rehevöityminen on merkittävin Itämereen vaikuttava ympäristöongelma. Vaikka rehevöitymistä aiheuttavien ravinnepäästöjen määrä on vähentynyt merkittävästi viime vuosina, rehevöitymisen oireet, kuten sinileväkukinnat, veden sameus, limaiset rannat sekä hapettomat merenpohjat koettelevat edelleen Itämerta. Rehevöityminen on myös yksi Itämeren biodiversiteettiä eli monimuotoisuutta eniten uhkaavista tekijöistä: liiallinen ravinteiden määrä lisää tiettyjen levien ja kasvien määrää ja aiheuttaa sen myötä muutoksia lajistossa, sekä kiihdyttää hapen ehtymistä ja leväkukintojen kasvua. Ilmastonmuutos kiihdyttää Itämeren rehevöitymistä monin tavoin.

Mitä 40 kg sinilevää tarkoittaa konkreettisesti?

Ravinteiden lisääntynyt määrä lisää myös levien määrää meressä. Mitä 40 kiloa levää tarkoittaa? Yhtenä esimerkkinä voi toimia virtsa: yksi virtsaamiskerta mereen kasvattaa 600 grammaa levää, eli 70 mereen virtsaamiskertaa vastaa 40 kg levää.

Mitä enemmän meressä on fosforia, sitä enemmän siellä on juuri sinilevää. Säätiö on laskenut, kuinka paljon fosforia merestä poistetaan sen nykyisissä projekteissa ja kuinka paljon sinilevää tämä määrä fosforia tämä tuottaisi. Projektien tuottama ravinnepöytä ja sen vaikutukset meriekosysteemeissä on laskettu parhaan tutkimustiedon ja asiantuntijoiden arvioiden pohjalta. Sääolosuhteet, vaihtelut ravinnekkuormassa sekä muissa olosuhteissa, ja meriekosysteemiin

sekä meren sisäisiin prosesseihin liittyvät epävarmuudet vaikuttavat tilanteeseen, ja siksi on mahdotonta antaa täysin tarkkaa lukua.

Jos lahjoitan, kuinka 40 kg sinilevää poistetaan? Voinko nähdä poistamisen tulokset?

Sinilevän määrää voidaan vähentää pienentämällä eri tavoilla levää kasvattavien ravinteiden määrää meressä. Meressä olevia ravinteita voidaan vähentää mm. jätevesien tehokkaammalla käsittelyllä, maatalouden päästöjä vähentämällä tai kalastamalla. Esimerkiksi Pietarin kaupungin jätevesien ravinteidenpoiston tehostaminen ja Kingiseppin lannoitetehtaan päästöjen leikkaaminen paransivat koko Suomenlahden tilaa. Kun jätevesien käsittelyä parannetaan rannikkokaupungeissa, vaikutukset voidaan yleensä nähdä läheisillä rannikkoalueilla. Jos maatalouden ravinnepäästöjä vähennetään esimerkiksi kipsikäsittelyn avulla, rannikkovedet kirkastuvat ja rehevöitymisen oireet rannikkoalueella vähenevät.

Säätiön hankkeiden etenemistä voi seurata osoitteessa <https://johnnurmisenosaatio.fi/hankkeet/>. Sivustolla on myös valokuvia ja videoita, joista voi nähdä miten ravinteita käytännössä poistetaan.

Miten kalastaminen voi auttaa Itämeren?

Kestävän kalastuksen avulla voidaan poistaa rehevöityneestä Itämerestä ravinteita ja tasapainottaa ekosysteemin tilaa. Kaikki kalastus ei kuitenkaan ole kestävä: esimerkiksi turskan ja kuhan kalastaminen voi vahingoittaa kalakantoja, jos kaloja kalastetaan alamittaisina tai liian paljon. Joistakin kalakannoista, kuten Itämeren taimenesta, on tullut uhanalaisia ja niitä tulee suojella. Kun kalastetaan kestävästi meriekosysteemin uudistumis- ja kantokyvyn mukaan, kalan syöminen on yksi helpoimmista ja maukkaimmista tavoista poistaa rehevöittäviä ravinteita Itämerestä.

Särki, lahna ja vastaavat alihyödynnetyt kalakannat Itämerellä - usein epäilemättä roskakalaksi kutsutut - ovat lisääntyneet rehevöitymisen myötä ja kilpailevat tällä hetkellä ravinteista ja elintilasta muiden taloudellisesti arvokkaampien kalalajien kanssa. Näiden lajien kalastuksella voidaan tasapainottaa kalakantojen rakennetta. Vuosittain Suomessa kierrätetään vesistöistä maalle noin 700 tonnia rehevöittävää fosforia kalastuksen avulla. Terveellisen ja maukkaan lähiruoan, kotimaisen kalan syöminen on hyvä keino vaikuttaa meren hyvinvointiin.

Ruoantuotanto on merkittävä ravinnepäästöjen lähde. Syömällä kestävästi kalastettua paikallista kalaa voimme korvata lihaa ja viljellyistä kaloista valmistettuja tuotteita ruokavaliossamme ja näin vähentää mereen päätyvää ravinnekuormaa. Suuri osa syömästämme kalasta matkustaa pitkän matkan takaa ruokapöytiimme, mikä lisää ilmastopäästöjä ja tuo lisäravinteita Itämeren alueelle. Paikallisesti tuotettu ja kestävästi kalastettu kala on eettinen ja ympäristöystävällinen ruokavaihtoehto.

Onko tärkeää, lahnaa ja muita vastaavia kalalajeja turvallista syödä?

Koska näissä kalalajeissa on vähän rasvaa, ympäristömyrkyt, kuten dioksiinit, eivät kerry niihin. Kaloja on turvallista syödä, eikä niiden käytölle ole ylärajoja.

Mistä Itämeren ravinnekuorma on peräisin?

Itämeren ravinnekuorma on peräisin sen valuma-alueelta. Pääosa ravinnekuormasta tulee yhdeksästä Itämeren rannikkovaltiosta: Suomesta, Ruotsista, Virosta, Venäjältä, Latviasta, Liettua, Tanskasta, Saksasta ja Puolasta. Itämeren valuma-alueeseen kuuluu myös osia sisämaassa sijaitsevista valtioista kuten Valko-Venäjältä, josta tulee Itämereen ravinnekuormaa kolmen joen kautta.

Kaupungit ja teollisuus ovat niin sanottuja pistemäisiä kuormituslähteitä, kun taas maatalous, metsätalous ja haja-asutusalueiden kiinteistöt ovat hajakuormituslähteitä. Maalta tulevien päästöjen lisäksi Itämeren kuormittavat myös ilman kautta kulkeutuvat päästöt, joita syntyy muun muassa energian tuotannosta ja liikenteestä. Ihmisten tuottamien päästöjen ohella mereen vaikuttaa myös luontaisesti mereen maalta tuleva taustakuormitus.

Ravinnekuormitusta kasvattaa meren sisäinen kuormitus eli meren pohjaan varastoituneiden ravinteiden vapautuminen veteen. Maalta tulevat ravinteet ovat kertyneet meren pohjaan vuosikymmenten kuluessa. Sisäisestä kuormituksesta on muodostunut merkittävä Itämeren toipumista hidastava ongelma.

Onko Itämerellä toivoa?

Itämeren tilanne on vakava. Viime vuosikymmeninä on kuitenkin tehty paljon merkittävää työtä meren tilan parantamiseksi, ja positiivisia tuloksia on jo nähtävissä. Vain 10 vuodessa Suomenlahden rehevöittävää fosforikuormaa on vähennetty peräti 75%, mitä voidaan pitää mertensuojelun maailmanennätyksenä. Tuloksiin on päästy valtioiden, kaupunkien ja yksityisen sektorin ponnistusten sekä kansainvälisen yhteistyön avulla. Suurin osa kuormituksen leikkauksista on saavutettu hankkeilla, joissa myös John Nurmisen Säätiö on ollut mukana. Kuormituksen väheneminen on näkynyt meriveden kirkastumisena useilla alueilla.

Onnistumiset osoittavat, että Itämeren tilaa on mahdollista parantaa. Jotta siinä voidaan onnistua, on suojelutyön tahtia lisättävä. Tiedämme mitä on tehtävä, mutta meidän tulee lisätä vauhtia. Ilo ja rohkeus ovat useiden Muumi-tarinoiden pohjavire, ja juuri tämän muumimaisen asenteen haluamme tuoda myös osaksi Itämeren pelastusoperaatiota. Mikään ei ole mahdotonta - Itämeri voidaan vielä pelastaa!

Lue lisää: www.meidänmeri.fi

Kumppanuustiedustelut Ruotsi: kristin.tjulander@bulls.se

Kumppanuustiedustelut Suomi: ilkka@bulls.se

Lahjoitukset: erkki.salo@jnfoundation.fi